

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

§. I. Quid sit Architectura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

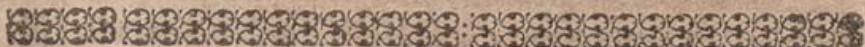
MAXIMILIANI
SANDÆI
ARCHITECTVRA
CHRISTIANA

Spiritualis. Mystica. Moralis.

Seu

THEOLOGIA ARCHITECTONICA
In Sacrâ - Scripturâ delitescens.

Scrutamini Scripturas. Joa.v. 39.

PRO OEM IV M.

In quo nominum ratio, & usus.

I. **A**rchitectura est adificandi sci-
entia, Gracè Αρχιτεκτονική, Archite-
ctonica. Hoc nomine M. Vitruvius opus
suum inscripsit, quod de adificandi ra-
tione conscripsit. Is autem lib. I. cap. I. de-
finit Architecturā esse Scientiā pluri-
bus disciplinis, & varijs eruditionibus ornatam, cuius
iudicio probantur omnia quæ à ceteris artibus perfici-

Prima pars

A

untur

2 ARCHITECTVRA CHRISTIANA

untur opera. Duo hac descriptione designantur Architectura decora. I. quod scientiarum præsidia atque ornamenta habeat. II. quod ipsius iudicio probentur opera, quæ à ceteris artibus perficiuntur. Quæ quoniam cernuntur etiam in Arte regnandi, seu imperandi, eam comparat Plato Architecturæ, & vocat scientiam Architectonicam. Certè, lib. de Regno, Artem regnandi probat esse speculativam, exemplo Architecturæ, colloquentes inducens Hospitem & Socratem, in hunc modum. Hosp. Architectus nullus manuum ministerio utitur, sed utenti-bus præsideret. Socr. Ita est. Hosp. Judicium adhibet, non ministerium. Socr. Id quoque verum. Hosp. Jure igitur speculandi scientiæ particeps est dicendus. Socr. Et maximè quidem. Hosp. Hoc, ut arbitror, ad iudicem pertinet.

Mox vniuersam contemplationem in duo distribuit genera, quorum alterum Iudicio tribuit, alterum Imperio, atque adeò inter Imperatorias facultates Architecturam computare videatur. Certè, quemadmodum singula subditorum ministeria nota debent esse Imperatori, ut sciat quid cuique præcipiendum sit, sic ea omnia nota esse Architecto necessarium est, quæ operarijs distribuere, & quorum opera iudicare tenetur. Iterum Plato lib. de Philosoph. Architectura & Architecti exemplo contendit Philosophum plurimis disciplinis imbutum esse debere: & tunc Architecto similem fore Philosophum, cum libero homine dignas noverit disciplinas, artes verò opificumque traditiones, quoniam eas exercere non decet, dijudicare saltem possit. Ibidem mirifice commendat Architectum, utpote omni pretij estimatione maiorem, quique inter Sapientissimos Gracia viros raro inveniretur. Quod autem rari sint in Regno vel Repub. Architecti ad punitiō-nem diuinam referre licet. Certè, Isaia tertio, inter grauissima supplicia, quæ veteri Ierosolymæ comminatur Dominus, unum est, quod auferet Sapientem de Architectis.

II. QVI BVS disciplinis instructus esse debeat Architectus, quibus etiam dotibus, tradit Vitruvius hac verborum complexio-

ns.